

 <p>مرکز آزمون</p>	 <p>وزارت آموزش و پرورش علاقمه طباطبائی</p>	 <p>مجمع فرهنگی آموزشی علاقمه طباطبائی</p>	آموزش و پرورش شهر تهران	دبیرستان های دوره اول مجتمع علاقمه طباطبائی		
			پاسخنامه	امتحانات نوبت اول	امتحان درس: فارسی	
			هشتم	زمان آزمون: ۷۵ دقیقه	تاریخ امتحان: دوشنبه ۱۷ دی ماه ۱۴۰۳	
			تعداد صفحات: ۴ صفحه	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴		

شما نمی‌توانید کتابی را باز کنید و از آن چیزی یاد نگیرید

بخش اول - معنی و مفهوم شعر و نثر (۴ نمره)	
۲ نمره	<p>۱- منظور گوینده هر جمله را بنویسید.</p> <p>الف) ما به میهنمان می‌نازیم. ما به کشورمان افتخار می‌کنیم.</p> <p>ب) تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی. تو از نسل ایرانیان با اصل و نسب و آزادی خواه هستی.</p> <p>پ) دل از هرگونه آرایش و گمان درباره خویش بپیرای. افکار ناشایست درباره خودت را دور بریز.</p> <p>ت) افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند. حیف که شخص جوان بی تجربه و نادان است و شخص پیرهم ناتوان.</p>
۲ نمره	<p>۲- بیت‌های زیر را معنی کرده و به نثر روان امروزی بازنویسی نمایید.</p> <p>الف) روزی که در آن نکرده‌ای کار / آن روز ز عمر خویش شمار اگر روزی را بدون تلاش و کوشش به پایان رساندی آن روز را از روزهای عمر خودت ندان.</p> <p>ب) غافل منشین نه وقت بازی است / وقت هنر است و سرفرازی است عمر خودت را تلف نکن، هنگام تفریح نیست. بلکه هنگام تلاش و کوشش و موفقیت است.</p> <p>پ) عقل‌ها، حیران شود کز خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار؟ عقل انسان شگفت زده می‌شود وقتی می‌بیند که چگونه گل‌های رنگارنگ زیبا از درون خاک سر بر می‌آورند.</p> <p>ت) بشر، ماورای جلالش نیافت / بصر، منتهای جمالش نیافت انسان نتوانسته است بزرگی خداوند را درک کند و چشم انسان هم نتوانسته است زیبایی خداوند را به درستی ببیند.</p>

۳- برای هر کلمه یک مترادف بنویسید.

۲
نمره

طراوت: شادابی

تحسین: تشویق

آفت: آسیب

ماهر: چیره‌دست

همگن: همتا

پلشت: زشت

سپند: مقدس

درازنای: طول

۴- درست یا غلط بودن گزینه‌ها را مشخص کنید.

۲
نمره

درست نادرست

الف) ادبیات اندرزی یا تعلیمی سرشار از موعظه و پند است.

ب) «خواندن» یکی از مهارت‌های اصلی زبان است.

پ) رعایت فاصله مناسب بین حرف‌های یک واژه یا واژه‌های یک جمله در خواندن ابهام‌آمیز است.

ت) همه جمله‌ها تنها با گرفتن نهاد کامل می‌شوند.

* با توجه به بیت‌های زیر پاسخ پرسش‌های ۵ تا ۷ را بنویسید.

یکی را به سر بر نهد تاج بخت

یکی را به خاک اندر آرد زتخت

گلستان کند آتشی بر خلیل

گروهی بر آتش برد ز آب نیل

۵- بیت‌های بالا به طور حتم از یک ..... انتخاب شده‌اند..

۴ - مسمط

۳ - مثنوی

۲ - رباعی

۱ - چهار پاره

در هر بیت هر دو مصراع به‌طور مستقل قافیه دارند.

۶- کدام آرایه در بیت دوم به کار نرفته است؟

۴ - کنایه

۳ - نغمه حروف

۲ - تشبیه

۱ - تلمیح

۱ - اشاره به حکایات حضرت ابراهیم (ع) و حضرت موسی (ع) دارد.

۳ - نغمه حروف = واج آرابی: واج «ل»، واج «ر»

۴ - گروهی بر آتش برد ز آب نیل (کنایه از به جهنم بردن کافران با غرق شدن در رود نیل است.)

۷- منظور شاعر از «به سر بر نهد تاج بخت» چیست؟

به اوج موفقیت رساندن

۱/۵
نمره

* با توجه به بیت زیر پاسخ درست پرسش‌های ۸ تا ۱۱ را مشخص کنید.

راستی را کس نمی داند که در فصل بهار از کجا گردد پدیدار این همه نقش و نگار؟

چون نپرسی کاین تماثل از کجا آمد پدید؟ چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار؟

کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر این همه صورت برد بر صفحه هستی به کار؟

۸- کدام کلمه یا (گروه کلمه) مترادف «آفریننده» است؟ **صورتگر ماهر**

۹- نقش دستوری قافیۀ بیت دوم چیست؟ **مسند**

۱۰- یک تشبیه در بیت‌ها پیدا کرده و «مشبه و مشبه به» آن را بنویسید. **صفحه هستی / مشبه: هستی = دنیا، مشبه به: صفحه**

۱۱- کلمه‌ای را که بدون علامت جمع بسته شده است از درون بیت‌ها پیدا کرده و مفرد آن را بنویسید.

تماثل ← تمثال (تصویر) و یا تصاویر ← تصویر

۱۲- در هر جمله جایگاه واژه مشخص شده (نقش دستوری) را بنویسید.

الف) تواز آن آزاداندیشانی هستی که **پایدار و نستوه**، استوار چون **کوه**، می کوشند... **پایدار و نستوه (گروه قیدی)**

ب) جانشان از مهر ایران **تابناک** است. **مسند**

پ) امیر **او** را گفت **متمم**

ت) زین گفته **سعادت تو** جویم. **گروه مفعولی**

۱۳- با توجه به متن برای کلمه‌های مشخص شده یک هم‌خانواده بنویسید.

شیخ در پی او **روان** شد و گفت: «مرا با او کار است.» چون بهلول به ویرانه‌ای رسید، باز نشست. جنید به او **رسید**.

عرض کرد: به قدر فهم **مستمعان** می‌گویم. اگر **حرام** را صد از این گونه آداب به جا بیاوری فایده ندارد.

روان: روانه / رسید: رسیده / مستمعان: سمع / حرام: محروم

۲
نمره

۲
نمره

۲
نمره

(* با توجه به متن زیر پاسخ درست پرسش های ۱۴ و ۱۵ را بنویسید . (.....)

وزیر گفت: هرروز زندگی گذشته خود را به یاد می آورم، تا خود به غلط نیفتم. امیرانگشتی از انگشت بیرون کرد و گفت بگیر و در انگشت کن. تاکنون وزیر بودی، اکنون امیری!

۱
نمره

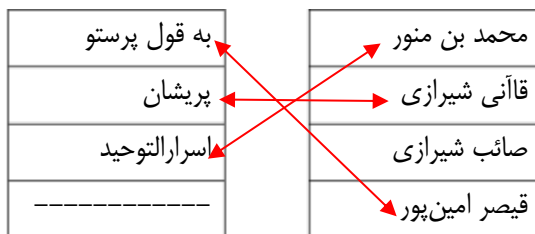
۱۴- عبارت دارای چند جمله است؟ **شش جمله**

۱۵- یک گروه اسمی از متن پیدا کرده هسته و وابسته آن را بنویسید. **گذشته خود / هسته (گذشته) ، وابسته (خود)**

بخش چهارم - تاریخ ادبیات (۳/۵ نمره)

۱۶- نام هر اثر را به نویسنده آن وصل کنید.

۲
نمره

۰/۵
نمره

۱۷- شاعر دوره افشاریه و زندیه که ترجیع بند عرفانی او مشهور است، کیست؟ **هاتف اصفهانی**

۰/۵
نمره

۱۸- جنید بغدادی در قرن .... زندگی کرده است. **سوم هجری**

۰/۵
نمره

۱۹- اثر معروف محمد حبله رودی چیست؟ **جامع التمثیل**

تو خشنود باشی و ما رستگار

خدایا چنان کن سرانجام کار

دانش آموز عزیز، شما می‌توانید پس از اتمام آزمون، با مراجعه به آدرس https://alameh.ir/questions_cat/eighth یا با اسکن کردن بارکد زیر، پاسخ تشریحی و شناسنامه سوالات آزمون را دریافت نمایید.

با آرزوی موفقیت برای شما - مرکز آزمون مجتمع علامه طباطبایی